

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Запорізької обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації, голова регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Запорізької області

Олександр СТАРУХ

«04» квітня 2022 року

ПРОТОКОЛ

позачергового засідання регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Запорізької області
(в режимі онлайн-засідання)

від 04.04.2022

м. Запоріжжя

№ 6

Головуючий: голова Запорізької обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації, голова регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Запорізької області Олександр СТАРУХ.

Секретар: Микола ПУСЬ.

Присутні: члени регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Запорізької області (далі – регіональна комісія з питань ТЕБ та НС), запрошені.

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

1. Про продовження карантину на території Запорізької області, пов'язаного з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

2. Про заходи щодо запобігання та протидії масовим пожежам лісів, сільгоспугідь та на полігонах твердих побутових відходів (далі – ТВП) у пожежонебезпечний період 2022 року.

3. Про стан укриття населення в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України на території Запорізької міської територіальної громади.

4. Про деякі питання цивільного захисту на території області в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України.

5. Про виділення пально-мастильних матеріалів з регіонального матеріального резерву.

З питання ПЕРШОГО порядку денного:

«Про продовження карантину на території Запорізької області, пов'язаного з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»

ДОПОВІДАВ: *в.о. генерального директора Державної установи «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»* **Олександр МАЩАК.**

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до уваги інформацію доповідачів.

2. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19.03.2022 № 318 «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.03.2020 № 338 і постанови Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1236» та з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 на території області, **продовжити дію карантину та функціонування територіальної підсистеми єдиної системи цивільного захисту Запорізької області в режимі надзвичайної ситуації до 31.05.2022.**

Рішення Комісії прийнято одногolosно.

З питання ДРУГОГО порядку денного:

«Про заходи щодо запобігання та протидії масовим пожежам лісів, сільгоспугідь та на полігонах твердих побутових відходів (далі – ТВП) у пожежонебезпечний період 2022 року.

ДОПОВІДАЛИ:

заступник начальника Головного управління з реагування на надзвичайні ситуації ГУ ДСНС України у Запорізькій області **Микола ЗАІКА;**

в.о. директора Департаменту агропромислового розвитку обласної військової адміністрації (далі – ОВА) **Олександр ЯСИНЕЦЬКИЙ;**

в.о. директора Департаменту захисту довкілля ОВА **Сергій КАРПІЙ;**

начальник Запорізького обласного управління лісового та мисливського господарства **Володимир СЕЛЮК.**

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до уваги інформацію доповідачів.

2. Керівникам структурних підрозділів ОВА, начальникам районних військових адміністрацій, сільським, селищним, міським головам в межах повноважень та компетенції (з урахуванням оперативної обстановки в районах ведення бойових дій та безпекової складової), забезпечити неухильне виконання розпорядження голови облдержадміністрації «Про посилення заходів щодо пожежної безпеки в лісових масивах і сільгоспугіддях області в 2022 році».

Термін виконання: протягом пожежонебезпечного періоду

3. Начальникам районних військових адміністрацій, сільським, селищним, міським головам спільно з територіальними підрозділами Запорізького обласного управління лісового та мисливського господарства, за можливості (з урахуванням оперативної обстановки в районах ведення бойових дій та безпекової складової), запровадити комплекс заходів із запобігання виникненню та гасіння пожеж у лісових масивах, на торфовищах, сільськогосподарських угіддях, територіях та об'єктах природно-заповідного фонду та інших відкритих ділянках місцевості, зокрема:

розглянути питання щодо створення резерву паливно-мастильних матеріалів для ліквідації можливих пожеж;

попередити всіх землекористувачів про заборону спалювання сухої трави, стерні, соломи після збиральних залишків та сміття;

рекомендувати землекористувачам після збирання зернових в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі 330 і 750 кВт провести протягом 3 днів збір соломи та обробку ґрунту;

Термін виконання: до початку пожежонебезпечного періоду

забезпечити створення та оновлення у лісових масивах мінералізованих смуг, протипожежних розривів, пожежних водоймищ і доріг протипожежного призначення, проведення ремонту спостережних веж, очищення лісових масивів від захаращень, насамперед прилеглих до населених пунктів, торфовищ та просік, де проходять повітряні лінії електропередачі, нафто-, газо-, продуктопроводи;

Термін виконання: протягом пожежонебезпечного періоду

забезпечити належну міжвідомчу координацію і взаємодію місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у питаннях пожежної безпеки, посилити контроль за здійсненням заходів щодо запобігання виникненню пожеж у природних екосистемах;

організувати оперативне інформування територіальних підрозділів ДСНС про пожежі і загоряння у природних екосистемах та у разі потреби - своєчасне залучення до гасіння служб цивільного захисту, власників та користувачів земельних ділянок, волонтерів та місцевого населення;

організувати проведення рейдів і патрулювань найбільш

пожежонебезпечних лісових масивів, торф'яників, територій та об'єктів природно-заповідного фонду для здійснення контролю за дотриманням лісокористувачами, населенням та підприємствами вимог пожежної безпеки, особливу увагу приділити проведенню зазначеної роботи у вихідні та святкові дні;

Термін виконання: протягом пожежонебезпечного періоду

розглянути на засіданнях районних, міських комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій питання щодо протидії пожежам у природних екосистемах та організувати здійснення заходів з протипожежного захисту лісових масивів, торф'яників, сільськогосподарських угідь, об'єктів природно-заповідного фонду на території відповідних регіонів;

забезпечити достатній запас води для цілей пожежогасіння, створити та очистити від сухої рослинності та вітролому захисні протипожежні смуги навколо населених пунктів і об'єктів, розташованих у лісових масивах, та встановити контроль за виконанням зазначених заходів;

заборонити розведення багать у лісових масивах і рекреаційних зонах (крім спеціально облаштованих місць і обладнаних територій зеленого відпочинку), а також випалювання стерні, сухої рослинності та сміття на землях лісового фонду, торфовищах, сільськогосподарських угіддях, лісосмугах, заплавах річок та вздовж доріг;

зобов'язати керівників добровольчих формувань територіальної оборони здійснювати контроль за пожежною обстановкою в сільськогосподарських угіддях, природних екосистемах, своєчасно інформувати територіальні підрозділи Запорізького обласного управління лісового та мисливського господарства, ГУ ДСНС України у Запорізькій області, органи місцевого самоврядування про виникнення пожеж та за можливості самостійно вживати заходів щодо їх гасіння до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів;

Термін виконання: постійно

забезпечити введення на період високого та надзвичайно високого класів пожежної небезпеки тимчасових обмежень щодо відвідування населенням лісових масивів і лісопаркових зон, в'їзду до них автотранспортних засобів, проведення лісозаготівельних та інших пожежонебезпечних робіт у лісових масивах, а також полювання;

встановити постійний моніторинг та профілактику з метою недопущення пожеж;

забезпечити взаємодію з лісокористувачами, землекористувачами та орендарями земельних ділянок сільськогосподарського призначення щодо утримання територій у належному протипожежному стані;

організувати із залученням засобів масової інформації проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо дотримання заходів пожежної безпеки під час перебування у лісових масивах, лісосмугах, заплавах річок, на торфовищах, сільськогосподарських угіддях, присадибних ділянках та недопущення спалювання стерні, сміття та залишків рослинності;

вжити заходів щодо ліквідації стихійних сміттєзвалищ побутових і виробничих відходів, насамперед тих, що розташовані у лісових масивах,

лісосмугах, на сільськогосподарських угіддях і прилеглих до них територіях;

опрацювати питання щодо можливості застосування безпілотних літальних апаратів і малої авіації аероклубів, інших організацій та установ для проведення повітряного моніторингу пожежної обстановки у природних екосистемах (за можливості та за погодженням з органами військового управління);

забезпечити належну готовність відповідних протипожежних служб, органів місцевого самоврядування, підприємств до координації дій з проведення заходів для мінімізації можливих негативних наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних з виникненням пожеж у природних екосистемах;

забезпечити інформування населення про високий рівень пожежної небезпеки, порядок дій у разі виникнення та наближення лісових пожеж особливо великого розміру, порядок евакуації населення у разі надзвичайної пожежної небезпеки, забезпечення питною водою, лікарськими засобами тощо;

Термін виконання: протягом пожежонебезпечного періоду

про виконання завдань, визначених цим пунктом, інформувати Департамент агропромислового розвитку та захисту довкілля ОВА.

Термін виконання: щомісяця до 05 числа та остаточно до 05.11.2022

3. Начальникам районних військових адміністрацій, сільським, селищним, міським головам спільно, за можливості (з урахуванням оперативної обстановки в районах ведення бойових дій та безпекової складової):

використовувати на полігонах твердих побутових відходів промислові відходи IV класу небезпеки, як ізолюючий матеріал у середній та верхній частині полігону;

проводити зволоження ТПВ у пожежонебезпечні періоди з метою запобігання самозагоряння ТПВ;

забезпечити полігони ТПВ первинними засобами гасіння пожежі з розрахунку: на 5000 м² один пожежний щит (стенд). Одночасно має бути передбачено два резервуари або водойми для пожежогасіння місткістю не менше ніж по 50 м³ кожний;

створити системи вилучення та знешкодження біогазів, які виникають у наслідок біохімічних процесів у тілі полігона побутових відходів з метою запобігання пожеж.

Термін виконання: постійно

4. Директору Департаменту агропромислового розвитку ОВА розробити та надати на затвердження начальнику обласної військової адміністрації План дій структурних підрозділів обласної державної адміністрації, райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання з підготовки до пожежонебезпечного весняно-

літнього періоду 2022 року.

Термін виконання: до 08.04.2022

5. Начальнику Запорізького обласного управління лісового та мисливського господарства, за можливості (з урахуванням оперативної обстановки в районах ведення бойових дій та безпекової складової):

звернутись до Держлісагентства із клопотанням про створення відомчих дієздатних протипожежних підрозділів та оснастити їх необхідною кількістю протипожежної техніки та озброєнням;

забезпечити приведення в підвищену готовність пунктів зосередження протипожежного обладнання та інвентарю. Створити резерв паливно-мастильних матеріалів та протипожежного обладнання для ліквідації можливих загорань і пожеж у лісових насадженнях, сприяти активізації рейдових бригад та загороджувальних постів, застосування адміністративних покарань до порушників пожежної безпеки в лісах;

забезпечити проведення роз'яснювальної роботи щодо дотримання Правил пожежної безпеки в лісах України;

Термін виконання: до початку пожежонебезпечного періоду

вжити дієвих заходів щодо заборони відвідування лісів населенням та в'їзду транспортних засобів (крім службових) у період високої пожежної небезпеки;

Термін виконання: протягом пожежонебезпечного періоду

у межах повноважень посилити роботу з правоохоронними й природоохоронними органами щодо проведення спільних профілактичних, адміністративних та інших заходів з охорони лісів від пожеж, з виявлення порушників правил пожежної безпеки в лісах, з притягнення їх до відповідальності згідно з чинним законодавством;

активізувати співпрацю із засобами масової інформації з метою належного інформування населення про пожежну обстановку та відповідальність за порушення правил пожежної безпеки в лісах;

Термін виконання: до початку пожежонебезпечного періоду

надавати інформацію про проведену роботу до Департаменту агропромислового розвитку та захисту довкілля ОВА.

Термін виконання: щомісяця до 05 числа та остаточно до 05.11.2022

6. Начальникам Головного управління Національної поліції в Запорізькій області, Управління патрульної поліції в Запорізькій області, командирам військових частин Національної гвардії України, які дислокуються на території області, за можливості (з урахуванням оперативної обстановки в районах ведення бойових дій та безпекової складової), надати практичну допомогу державній лісовій охороні щодо забезпечення громадського порядку в місцях масового відпочинку населення і боротьби з лісовими пожежами.

Термін виконання: до початку пожежонебезпечного періоду

7. Директору Департаменту культури та інформаційної політики ОВА сприяти розміщенню в ЗМІ роз'яснювальної інформації щодо необхідності дотримання правил пожежної безпеки та дбайливого ставлення до лісів.

Термін виконання: постійно

8. Директору Департаменту захисту довкілля ОВА підготувати проєкт розпорядження про заборону відвідування загальногеологічного заказника загальнодержавного значення «Дніпровські пороги» на період дії правового режиму воєнного стану.

Термін виконання: 08.04.2022

Рішення Комісії прийнято одноголосно.

З питання ТРЕТЬОГО порядку денного:

«Про стан укриття населення в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України на території Запорізької міської територіальної громади»

ДОПОВІДАВ: начальник Управління з питань попередження надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Запорізької міської ради **Валерій ФІЛПОВИЧ**.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до уваги інформацію доповідача.

2. Начальникам районних військових адміністрацій, сільським, селищним, міським головам, за можливості (з урахуванням оперативної обстановки в районах ведення бойових дій та безпекової складової):

уточнити перелік об'єктів фонду захисних споруд (сховищ, протирадіаційних укриттів, простіших укриттів та споруд подвійного призначення), у яких реально здійснюється (передбачається) укриття цивільного населення, із визначенням осіб (установ, організацій), відповідальних за утримання зазначених об'єктів, забезпечити доступ до таких споруд. Зазначений перелік надати до відповідних пожежно-рятувальних підрозділів територіальних органів ГУ ДСНС України у Запорізькій області;

Термін виконання: до 07.04.2022

встановити (оновити) таблички та покажчики місць знаходження об'єктів фонду захисних споруд із застосуванням емблеми (знаку), визначених нормами міжнародного гуманітарного права для розпізнавання об'єктів цивільної оборони (блакитний рівносторонній трикутник на оранжевому фоні);

забезпечити, у разі потреби, доступ цивільного населення до сховищ та укриттів суб'єктів господарювання, розташованих у селітебній зоні (житловій забудові) населених пунктів, із визначенням порядку їх використання для укриття осіб, які не є працівниками цих суб'єктів господарювання;

створити належні санітарно-побутові умови для перебування населення у зазначених спорудах, із врахуванням потреб жінок, дітей та осіб із інвалідністю інших мало мобільних груп населення;

налагодити постачання та створення запасів води, продуктів харчування, предметів першої необхідності населенню, яке постійно перебуває у зазначених спорудах;

забезпечити інформування населення про розташування об'єктів фонду захисних споруд та правил поведінки при перебуванні у зазначених спорудах шляхом розміщення відповідної інформації на офіційних веб-ресурсах, а також іншими доступними способами;

винести з приміщень громіздке устаткування, матеріали і вироби, що перешкоджають розміщенню людей або становлять загрозу для їх життя та здоров'я;

установити лавки, стільці, ліжка для розміщення людей;

забезпечити наявність питної води у розрахунку 2 л/добу на одну особу (за відсутності централізованого водопостачання);

створити запас резервного штучного освітлення (електричні ліхтарі, свічки, газові лампи тощо);

забезпечити укриття інструментом (лопати штикові та совкові, ломи, сокири, пилки-ножівки по дереву, металу);

здійснити інші заходи, необхідні для приведення захисних споруд та найпростіших укриттів у готовність до використання за призначенням.

Термін виконання: на період воєнного стану

Рішення Комісії прийнято одноголосно.

3 питання ЧЕТВЕРТОГО порядку денного:

«Про деякі питання цивільного захисту на території області в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України»

ДОПОВІДАВ: директор Департаменту з питань цивільного захисту населення ОВА Андрій БУЛАВІНОВ.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до уваги інформацію доповідача.

2. Заборонити відвідування населенням лісів, лісових масивів, лісопаркових зон, лісосмуг, зокрема зон відпочинку на їх території, парків (гідро-, луго-, лісопарків, парків культури та відпочинку, парків-пам'ятоків, садово-паркового мистецтва, спортивних, дитячих, історичних, національних, меморіальних та інших), рекреаційних зон, садів, скверів, прибережних зон водоймищ, крім випадків службової необхідності.

Термін виконання: до окремого розпорядження

3. Керівникам структурних підрозділів ОВА, начальникам районних військових адміністрацій, сільським, селищним, міським головам, за можливості (з урахуванням оперативної обстановки в районах ведення бойових

дій та безпекової складової):

забезпечити вжиття невідкладних заходів щодо зменшення обсягів запасів хлору на хімічно небезпечних об'єктах, розташованих на підвідомчій території;

Термін виконання: терміново

призначити (у разі необхідності) керівників робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на районному, місцевому та об'єктовому рівнях, залучення ними в мінімальні строки до проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, евакуаційних заходів територіальних формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту;

уточнити склад сил цивільного захисту, штатів та табелів їх оснащення (у разі необхідності), забезпечення доукомплектування особовим складом, технікою та засобами;

посилити (у разі необхідності) підрозділи ДСНС силами, що мають на озброєнні вантажопідйомну, бульдозерну та іншу будівельну (інженерну) техніку та засоби;

утворити додаткові формування цивільного захисту, які призначені для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, пов'язаних з розборкою завалів, зруйнованого житла та споруд, відновленням доступу та подачі повітря до захисних споруд цивільного захисту, з залученням вантажопідйомної, бульдозерної та іншої будівельної (інженерної) техніки підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності та підпорядкування;

утворити (у разі необхідності) додаткові добровільні формування цивільного захисту для проведення робіт, що не потребують відповідної фахової підготовки;

забезпечити проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, евакуаційних заходів, взаємодію з органами та підрозділами ДСНС та органами військового командування;

використовувати в роботі Алгоритм дій керівників військових адміністрацій, місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування, сил цивільного захисту територіальних підсистем ЄДС ЦЗ, підприємств, установ та організацій з відновлення життєдіяльності звільнених від російської окупації населених пунктів (додається).

Термін виконання: на період воєнного стану

Рішення Комісії прийнято одногосно.

З питання П'ЯТОГО порядку денного:

«Про виділення пально-мастильних матеріалів з регіонального матеріального резерву»

ДОПОВІДАВ: директор Департаменту з питань цивільного захисту населення ОВА Андрій БУЛАВІНОВ.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до уваги інформацію доповідача.

2. Відповідно до листа Запорізького обласного управління лісового та мисливського господарства від 22.03.2022 № 01-08/287 «Щодо виділення пально-мастильних матеріалів з регіонального матеріального резерву», листа Головного управління ДСНС України у Запорізькій області від 01.04.2022 № 5301-1322/5321-2 «Про виділення пально-мастильних матеріалів», листа Управління Служби безпеки України в Запорізькій області від 04.04.2022 № 59/5/5-9нт «Про виділення пально-мастильних матеріалів» погодитись з виділенням пально-мастильних матеріалів з регіонального матеріального резерву ДП «Пологівське лісомисливське господарство» для попередження та оперативного реагування у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (загорянь та пожеж у лісових насадженнях області) у кількості 2 000 (дві тисячі) літрів дизельного пального, 2 000 (дві тисячі) літрів бензину марки А-92, Головному управлінню ДСНС України у Запорізькій області для забезпечення оперативної готовності до виконання завдань за призначенням у кількості 10 000 (десять тисяч) літрів дизельного пального та 10 000 (десять тисяч) літрів бензину марки А-92 та Управлінню Служби безпеки України в Запорізькій області для виконання завдань за призначенням у кількості 5 000 (п'ять тисяч) літрів дизельного пального та 5 000 (п'ять тисяч) літрів бензину марки А-92.

3. Директору Департаменту з питань цивільного захисту населення **ОВА** підготувати проекти розпоряджень голови облдержадміністрації про виділення пально-мастильних матеріалів з регіонального матеріального резерву з подальшою передачею на баланс ДП «Пологівське лісомисливське господарство» для попередження та оперативного реагування у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (загорянь та пожеж у лісових насадженнях області) у кількості 2 000 (дві тисячі) літрів дизельного пального та 2 000 (дві тисячі) літрів бензину марки А-92, про виділення пально-мастильних матеріалів з регіонального матеріального резерву з подальшою передачею на баланс Головному управлінню ДСНС України у Запорізькій області для забезпечення оперативної готовності до виконання завдань за призначенням у кількості 10 000 (десять тисяч) літрів дизельного пального та 10 000 (десять тисяч) літрів бензину марки А-92 та про виділення пально-мастильних матеріалів з регіонального матеріального резерву з подальшою передачею на баланс Управлінню Служби безпеки України в Запорізькій області для виконання завдань за призначенням у кількості 5 000 (п'ять тисяч) літрів дизельного пального та 5 000 (п'ять тисяч) літрів бензину марки А-92.

Термін виконання: до 08.04.2022

Рішення Комісії прийнято одногolosно.

Додаток. Алгоритм дій з відновлення життєдіяльності звільнених від російської окупації населених пунктів, на 14 арк. у 1 прим.

Секретар комісії

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Микола ПУСЬ', written in a cursive style.

Микола ПУСЬ

АЛГОРИТМ

дій з відновлення життєдіяльності
звільнених від російської окупації населених пунктів

КРОК I. Дії місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування після звільнення населеного пункту від окупантів

Після звільнення українськими військами населеного пункту, керівником військової адміністрації (у разі її утворення), органами виконавчої влади, обласних та Київської міської державної адміністрації, органами місцевого самоврядування (далі – органи влади) видається розпорядження (*додаток 1*) щодо:

призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (далі – Керівник робіт з НС) у конкретному населеному пункті (*відповідно до ст. 75 Кодексу цивільного захисту України, керівником робіт призначається один із заступників органу влади*);

переліку першочергових аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт (далі - АРІНР), які необхідно провести в населеному пункті (території) (*перелік АРІНР визначено в ст. 79 Кодексу цивільного захисту України*), сил і засобів для проведення цих робіт;

виділення фінансових та матеріально-технічних ресурсів для проведення АРІНР;

визначення завдань формуванням територіальної оборони та правоохоронним органам щодо охорони та оборони і забезпечення громадського порядку на території населеного пункту (*повноваження військових адміністрацій визначені у Законі України «Про правовий режим воєнного стану», Кодексу цивільного захисту України, постанови КМУ від 9.01.2014 №111*)

КРОК II. Організація роботи органів управління

Керівник робіт з НС своїм розпорядженням (*додаток 2*) **створює штаб** з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (далі – Штаб з НС), який розгортається безпосередньо на території населеного пункту, в придатному для роботи об'єкті або на пересувному пункті управління (*наказ МВС від 26.12.2014 №1406*)

Організацію та координації АРІНР керівник робіт з НС здійснює **через Штаб з НС**, який оформляє усі **рішення керівника робіт з НС у вигляді розпоряджень**, доводить до виконавців та забезпечує контроль за їх виконанням.

До складу Штабу з НС **включаються** керівники комунальних служб, міських (районних) адміністрацій, аварійно-рятувальних служб, волонтерських організацій, правоохоронних органів, ДСНС, медичної служби, та представники інших установ та організацій необхідних для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та відновлення функціонування населеного пункту.

Усі розпорядження керівника робіт з НС є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а також громадянами і суб'єктами господарювання, розташованими у зоні надзвичайної ситуації (ст. 75 Кодексу цивільного захисту України).

КРОК III. Робота органів управління сил цивільного захисту з відновлення функціонування населеного пункту

З метою забезпечення ідентифікації належності працівників служб цивільного захисту до некомбатантів забезпечити нанесення на форму одягу знаків розрізнення української та російською мовами (ДСНС/МЧС, СЛУЖБА ГАЗА, ВОДОКАНАЛ та інші)

1. Проведення розвідки (у тому числі РХБ) та очищення території та об'єктів населеного пункту від вибухонебезпечних предметів силами ДСНС та саморобних вибухових пристроїв силами Нацполіції (додаток 3).

2. Розгортання (за можливості в центральній частині населеного пункту) **Штабу з НС, пункту життєзабезпечення** постраждалого населення (на базі будь-якого вцілілого об'єкту або наметів), пункту надання **медичної та психологічної** допомоги, пункту роздачі **гуманітарної допомоги та харчування**, організація роботи гарячої телефонної лінії та роботи з населенням (відповідальний – начальник Штабу з НС).

3. Забезпечення автономним електроживленням об'єктів критичної інфраструктури, **підвіз** питної та технічної **води** населенню, продуктів **харчування**, предметів **першої необхідності** (відповідальні – комунальні служби, ДСНС, волонтерські організації).

4. Розбивка населеного пункту на сектори, призначення відповідальних та закріплення їх за секторами (відповідальний – начальник Штабу з НС).

5. Утворення у складі органів влади (військових адміністрацій) **спеціальних груп з пошуку, транспортування тіл та останків вбитих (загиблих) людей**, до яких включати спеціалізовані комунальні підприємства (ритуальні служби), сили територіальної оборони, Національної гвардії, Національної поліції, ДСНС, СБУ (за згодою), представників експертних (медичних) служб, волонтерів, громадських організацій і релігійних об'єднань, міжнародних гуманітарних організацій (за згодою), закріпити їх за секторами та забезпечити їх залучення в першочерговому порядку після обстеження та очищення території та об'єктів від ВВП (порядок дій спеціальних груп та особливості застосування засобів індивідуального біологічного захисту додаток 4).

Для роботи з трупним матеріалом, з метою біологічної безпеки людей, застосовуються засоби індивідуального захисту, передбачені для роботи у епідемічно неблагополучних осередках, зокрема костюм біологічного захисту/комбінезон, респіратори (FFP2 або FFP3), рукавички медичні (пар), окуляри та щитки медичні захисні.

6. Утворення спеціальних груп з пошуку, транспортування, утилізації або знищення загиблих тварин і відходів тваринного походження (відповідальний – Держспродспоживслужба, Положення про функціональну підсистему захисту сільськогосподарських рослин і тварин ЄДС ЦЗ, наказ від 23.02.2021 № 358, зареєстрований в Мін'юсті від 15.03.2021 № 330/35952).

7. Пошук, транспортування тіл (останків) загиблих військовослужбовців держави-агресора здійснюється **відповідно** до затвердженого **Порядку** (постанова КМУ від 05.03.2022 № 205).

8. Пошук постраждалих та загиблих в зруйнованих будівлях і спорудах із залученням важкої інженерної техніки спеціалізованих служб цивільного захисту (відповідальні – ДСНС, комунальні служби та формування цивільного захисту області).

9. Проведення робіт з першочергового відновлення електро-, тепло- та газопостачання в населеному пункті, в першу чергу вцілілих об'єктів життєзабезпечення населення, лікарень, об'єктів інфраструктури, які необхідні для функціонування населеного пункту (відповідальні – комунальні служби та формування цивільного захисту області).

10. Забезпечення повернення та функціонування суб'єктів господарювання, мереж продовольчих та господарських магазинів, аптек, тощо (відповідальні місцеві органи влади).

11. Оцінка завданих збитків, визначення обсягів відновлювальних робіт пошкоджених об'єктів інфраструктури, житлового фонду та об'єктів критичної інфраструктури та їх подальше відновлення (відповідальні – органи влади, комунальні служби та формування цивільного захисту області, підприємства установи та організації незалежно від форм власності).

12. Демонтаж та розбір аварійних і зруйнованих будівель та споруд, вивіз будівельного сміття та очистка ділянок проведення робіт (відповідальні – місцеві органи влади, комунальні служби та формування цивільного захисту області, підприємства, установи та організації незалежно від форм власності).

13. Оповіщення населення щодо можливості повернення до населеного пункту (відповідальні місцеві органи влади).

14. Інші завдання необхідні для забезпечення повноцінного функціонування населеного пункту.

КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ р.

№ _____

Про призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації військового характеру у м. Буча

Відповідно до статей 71, 75, 76 Кодексу цивільного захисту України, пунктів 39, 40 Положення про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року N 11, з метою координації дій органів державної влади та органів місцевого самоврядування, органів управління та сил цивільного захисту, організованого та планового виконання комплексу заходів та робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, а також для безпосереднього управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами під час виникнення будь-якої надзвичайної ситуації:

1. Призначити першого заступника голови Київської обласної державної адміністрації Дмитра НАЗАРЕНКА керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації військового характеру (далі – НС) у м. Буча Київської області.

2. Керівнику робіт з ліквідації наслідків НС у м. Буча утворити штаб з ліквідації наслідків НС та затвердити його персональний склад.

3. Визначити район проведення аварійно-рятувальних та невідкладних робіт – територія м. Буча.

4. Керівнику робіт з ліквідації наслідків НС забезпечити проведення першочергових аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у визначених районах, зокрема:

командиру ТрО, ГУ Нацполіції та ГУ ДСНС забезпечити гуманітарне розмінування об'єктів і територій м. Буча;

ГУ ДСНС та волонтерськими організаціями (у тому числі міжнародними) організувати розбір завалів будівель, рятування людей;

управлінню охорони здоров'я, управлінню соціального захисту населення та управлінням цивільного захисту забезпечити надання медичної допомоги постраждалим, підвіз продуктів харчування і питної води, організації пунктів обігріву та харчування для людей, які залишалися в населених пунктах;

командиру ТрО забезпечити охорону та оборону, спільно з ГУ НП у Київській області забезпечити громадський порядок у населених пунктах визначених районів;

місцевим органам влади та органам місцевого самоврядування в найкоротший термін забезпечити роботу комунальних служб та об'єктів критичної інфраструктури для сталого функціонування систем життєзабезпечення населення;

інші завдання необхідні для організації зазначених заходів.

5. Керівнику обласного штабу спільно з управлінням фінансово-економічної діяльності забезпечити відповідно до чинного законодавства фінансування заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків надзвичайної ситуації військового характеру.

Голова

Олександр ПАВЛЮК

**КЕРІВНИК РОБІТ З ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНОЇ
СИТУАЦІЇ ВІЙСЬКОВОГО ХАРАКТЕРУ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ**

___ березня 2022 р.

№ ___

Відповідно до статті 76 Кодексу цивільного захисту України, пункту 40 Положення про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року № 11, вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 26.12.2014 № 1406 “Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та видів оперативно технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16.01.2015 за № 47/26492 з метою забезпечення безпосередньої організації і координації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації військового характеру (далі – НС):

ДОРУЧАЮ

1. Утворити штаб з ліквідації наслідків НС (далі – штаб) та затвердити його персональний склад та визначити види оперативно-технічної і звітної документації штабу.

2. ГУ Нацполіції у Київській області, ТрО провести обстеження на наявність вибухонебезпечних предметів, саморобних вибухових пристроїв та боєприпасів на території Бучанського району та організувати їх знешкодження.

3. Керівнику штабу:

розгорнути штаб з ліквідації наслідків НС пункт життєзабезпечення населення, медико-санітарну частину та пункт психологічної допомоги на території та в приміщеннях Бучанської загальноосвітньої школи №4 (вулиця Енергетиків, 4);

розбити місто Буча на 4 сектори (сектор №1 – в межах вулиць Вокзальна, Окружна, траса Е 373; сектор №2 – в межах вулиць Хмельницького, Вокзальна, траса Е 373; сектор №3 – в межах вулиць Вокзальна, Святопокровська, траса Е 373; сектор №4 – в межах вулиць Вокзальна, Северинська, траса Е 373;

призначити керівників секторів: сектор №1 – Данилюк Б.Л., сектор №2 – Петришин О.В., сектор №3 – Давидюк Р.Б., сектор №4 – Іваненко О.Л. та утворити 4 групи з пошуку вцілілих і надання допомоги постраждалим в секторах із включенням представників Нацполіції, ДСНС, медиків, волонтерів, ТрО.

4. ГУ ДСНС у Київській області, ГУ Нацполіції у Київській області, Управління ЖКП організувати цілодобове проведення робіт з розбору зруйнованих будівель та пошук постраждалих і загиблих, проведення слідчих оперативних дій в місцях виявлення та передачу тіл загиблих спеціальним групам пошуку, транспортування тіл та останків вбитих (загиблих) людей.

5. ГУ Нацполіції, ТрО організувати охорону та оборону м. Бучі, здійснити подомовий (поквартирний обхід) для виявлення та затримання військових російської федерації, що залишилися на звільненій території.

6. КП «Ритуал», ТРО, ГУ Нацполіції у Київській області, ГУ ДСНС у Київській області, Управління медичного забезпечення, Міжнародний Червоний хрест, здійснювати пошук, збір, транспортування та захоронення тіл та останків вбитих (загиблих) людей у встановленому порядку.

7. Управлінню Санітарно-епідеміологічної служби, Управління ЖКП здійснити збір, транспортування, знищення (утилізацію) загиблих тварин і відходів тваринного походження.

8. КП «Ірпіньводоканал», «Київобленерго», «Київоблгаз» забезпечити відновлення тепло-, водо-, газопостачання першочергово в загальноосвітній школі №4, міській лікарні. В другу чергу – провести аварійно-відновлювальні роботи на об'єктах критичної інфраструктури (хлібопекарня, каналізаційно-насосна станція тощо). В третю чергу – в житлових будинках на території міста Буча.

9. Управлінню цивільного захисту організувати взаємодію з органами військового управління щодо зведення тимчасової понтонно-мостової переправи через річку Ірпінь по трасі Е 272 в районі селища Гостомель, Управління ЖКП спільно з обласним управлінням Державного агентства автомобільних доріг України та залізничною станцією «Буча» АТ«Українська залізниця» відновити автомобільне та залізничне сполучення з містом Буча.

10. Контроль за виконанням розпорядження покласти на начальника штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Додатки: 1. Персональний склад робочих груп штабу з ліквідації наслідків медико-біологічної надзвичайної ситуації
2. Види оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації

Заступник голови - керівник робіт
з ліквідації надзвичайної ситуації
військового характеру

Дмитро НАЗАРЕНКО

ЗАЛУЧЕННЯ ТА ДІЇ ПІРОТЕХНІЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДСНС

I. У порядку оперативного реагування на повідомлення щодо виявлення вибухонебезпечних предметів, що надійшли по "Лінії 101".

1. При надходженні до чергового диспетчера пожежно-рятувального підрозділу або районного управління територіального органу ДСНС ("По лінії 101") повідомлення щодо виявлення вибухонебезпечного предмета послідовність дій посадових осіб та залучення піротехнічного підрозділу здійснюється у відповідності до Порядку оперативного реагування органів та підрозділів цивільного захисту на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів, введеного в дію окремим дорученням ДСНС від 14.12.2021 № В-485.

Порядок оперативного реагування не поширюється на населені пункти, які вивільнені з під контролю окупаційних військ Російської Федерації, а обстеження цих населених пунктів не проводилося.

II. Обстеження (розмінування) територій населених пунктів, вивільнених з під контролю окупаційних військ Російської Федерації

1. Необхідність проведення обстеження територій вивільнених з-під контролю окупаційних військ Російської Федерації населених пунктів здійснюється на підставі звернення обласної військової адміністрації до територіального органу ДСНС.

2. При отриманні територіальним органом управління ДСНС зазначеного звернення організовується взаємодія із місцевими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, військового командування, територіальними підрозділами Національної поліції України, в зоні відповідальності яких знаходиться населений пункт.

3. Залучення піротехнічного підрозділу здійснюється за умов гарантування "режиму тиші" та у супроводі озброєного підрозділу військового формування.

4. Проведення обстеження (розмінування) населеного пункту здійснюється у наступному порядку, а саме:

під'їзних шляхів (доріг) до населеного пункту та вулиць безпосередньо у ньому;

об'єктів критичної інфраструктури та життєзабезпечення населеного пункту;

адміністративних будівель та об'єктів соціально-побутового забезпечення;

житлових будівель та власних домогосподарств;

територій (земель) різного типу власності та призначення, що прилягають до населеного пункту.

5. Проведення обстеження здійснюється:

об'єктів критичної інфраструктури, життєзабезпечення, соціально-побутового забезпечення та адміністративних будівель - у присутності представника організації, що здійснює експлуатацію (обслуговування) цих об'єктів та будівель; житлових будинків та домогосподарств - у присутності власників.

У разі відсутності зазначених осіб, обстеження будівель та споруд (особливо житлових будівель та домогосподарств) повинно здійснюватися тільки у присутності представника Національної поліції України.

6. У разі виявлення при проведенні обстеження небезпечного предмета, з явними ознаками саморобного вибухового пристрою, подальше обстеження об'єкта припиняється, та повідомляється вибухотехнічній службі Національної поліції України.

Продовження обстеження такого об'єкта піротехнічним підрозділом можливе тільки за умов надання гарантії від вибухотехнічної служби Національної поліції України щодо відсутності саморобних вибухових пристроїв.

7. Транспортування та знешкодження (знищення) виявлених вибухонебезпечних предметів здійснюється відповідно до керівних документів ДСНС.

8. Рішення щодо залучення додаткових сил та засобів для проведення обстеження (розмінування) населеного пункту приймається керівництвом ДСНС на підставі відповідного звернення територіального органу ДСНС.

РОЗ'ЯСНЕННЯ

щодо пошуку та транспортування тіл вбитих (загиблих) внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України

Правові основи проведення в Україні діяльності з поховання померлих, врегулювання відносин, що виникають після смерті (загибелі) особи, щодо проведення процедури поховання визначено Законом України «Про поховання та похоронну справу».

Відповідно до статті 8 Закону організація діяльності в галузі поховання померлих здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, іншими центральними органами виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та їх виконавчими органами.

При цьому саме на органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи покладено завдання із:

- 1) вирішення відповідно до закону питання про відведення земельних ділянок для організації місць поховання;
- 2) забезпечення будівництва, утримання в належному стані та охорону місць поховання;
- 3) створення ритуальних служб;
- 4) вирішення питання про надання за рахунок коштів місцевих бюджетів ритуальних послуг у зв'язку з похованням окремих категорій осіб.

Питання доставки трупа у морг регулюється Правилами проведення судово-медичної експертизи (досліджень) трупів у бюро судово-медичної експертизи, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 № 6, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.07.1995 за № 257/793 (далі – Правила).

Відповідно до пункту 1.8 Правил відповідальність за доставку трупа, його одягу та інших предметів, що безпосередньо мають відношення до трупа, у морг покладається на особу, яка призначила експертизу, і здійснюється бригадами, склад яких відповідно до місцевих умов комплектується з працівників органів Міністерства внутрішніх справ, або з працівників інших служб, що спеціалізуються на цьому.

У випадках смерті в лікувально-профілактичних установах організація доставки трупа до моргу покладається на керівника даної установи.

У випадках, коли бригада швидкої медичної допомоги констатувала смерть особи, що померла на вулиці або в іншому громадському місці, доставка трупа до моргу здійснюється цією бригадою. При цьому лікар (фельдшер) бригади зобов'язаний надати черговому санітару моргу заповнений відривний талон до «Супровідного листа».

Крім того, відповідно до пунктів 19, 20 Необхідного мінімального переліку вимог щодо порядку організації поховання і ритуального обслуговування населення, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 193 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1112/9711, організація поховання одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, осіб, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених, невпізнаних трупів, у разі відсутності родичів або осіб чи установ, які можуть взяти на себе організацію поховання, покладається на ритуальні служби згідно з замовленням медичних закладів за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів. Поховання зазначених осіб проводиться з відома органів внутрішніх справ.

Доставка в морг для встановлення причин смерті цієї категорії осіб здійснюється органами внутрішніх справ.

Слід зазначити, що вищезазначені нормативно-правові акти підлягають застосуванню щодо тіл вбитих (померлих) осіб із числа цивільного населення та не передбачають участі ДСНС, її органів та підрозділів у здійсненні таких заходів, окрім випадків необхідності пошуку та деблокування тіл таких осіб.

В той же час, при здійсненні таких заходів відносно загиблих військовослужбовців збройних сил Російської Федерації, осіб, які входили до складу незаконних збройних формувань, що вчинили збройну агресію проти України, слід враховувати, що зазначене питання має свої відмінності у порівнянні із зазначеними заходами відносно цивільних осіб та регламентовано також Порядком забезпечення збору тіл (останків) загиблих військовослужбовців збройних сил Російської Федерації, осіб, які входили до складу незаконних збройних формувань, що вчинили збройну агресію проти України далі - Порядок, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 5 березня 2022 р. № 205(у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 березня 2022 р. № 307).

Відповідно до пунктів 2 та 3 Порядку облдержадміністрації (військові адміністрації) за участю органів місцевого самоврядування організовують забезпечення збору тіл (останків) загиблих осіб (далі - тіла (останки)).

З метою збору тіл (останків), речей і документів загиблих осіб, а також забезпечення фіксації відповідних обставин облдержадміністрації (військові адміністрації) невідкладно вживають всіх необхідних заходів для утворення спеціальних груп у складі представників облдержадміністрацій (військових адміністрацій) (з їх числа визначаються керівники спеціальних груп), сил територіальної оборони Збройних Сил, Національної гвардії, Національної поліції, ДСНС, СБУ (за згодою), а також за згодою - представників експертних (медичних) служб, громадських організацій і релігійних об'єднань, міжнародних гуманітарних організацій.

За результатами збору тіл (останків), виявлення речей і документів загиблих осіб та фіксації відповідних обставин керівник спеціальної групи складає акт за формою згідно з додатком до Порядку у двох примірниках, які підписуються усіма членами спеціальної групи та зберігаються у відповідного представника облдержадміністрації (на період воєнного стану - військової адміністрації).

Особовий склад органів та підрозділів ДСНС, залучений до таких спеціальних груп, підлягає проходженню відповідного інструктажу у відповідній військовій адміністрації та забезпеченню нею спільно з органами місцевого самоврядування матеріалами та обладнанням згідно з рекомендованим переліком наведеним у додатку 1 до Порядку оснащення спеціальних груп під час збору тіл матеріалами та обладнанням, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 08 березня 2022 року № 428.

Облдержадміністрації (військові адміністрації) організовують проведення збору тіл (останків) спеціальними групами після перевірки місць знаходження тіл (останків) фахівцями вибухотехнічної служби Національної поліції на наявність вибухонебезпечних предметів.

Інформація про зібрані тіла (останки), виявлені речі і документи загиблих осіб вноситься до спеціального реєстру загиблих військовослужбовців збройних сил Російської Федерації, осіб, які входили до складу незаконних збройних формувань, що вчинили збройну агресію проти України (далі - реєстр).

Створення та ведення реєстру забезпечується МВС. Зберігання речей і документів загиблих осіб забезпечується облдержадміністраціями (військовими адміністраціями).

Після внесення інформації до реєстру тіла (останки) переміщуються до моргів у разі необхідності забезпечення їх додаткового зберігання або за можливості перевозяться на визначену залізничну станцію і поміщаються до рефрижераторів на залізничній базі та/або авторефрижераторів.

Відповідно до пункту 18 Порядку облдержадміністрації (військові адміністрації) вирішують питання про захоронення тіл та останків з обов'язковою фіксацією місця, кількості та ідентифікаторів останків у разі неможливості забезпечення доставлення тіл та останків до моргів або пунктів збору на час воєнного стану або у разі, коли заходи із встановлення, впізнання, ідентифікації та підтвердження осіб загиблих не дали відповідних результатів.

Враховуючи викладене, участь особового складу органів та підрозділів ДСНС у зазначених заходах (у разі його залучення) обмежується прийняттям участі у виконанні завдань (в межах обсягів, визначених керівником відповідної спеціальної групи) у зборі тіл (останків), речей і документів загиблих осіб, а також забезпеченні фіксації відповідних обставин.

ОСОБЛИВОСТІ

застосування засобів індивідуального біологічного захисту

Захисний одяг одноразового використання одягається зверху на повсякденний робочий костюм (літній або зимовий залежно від пори року) та взуття в такій послідовності:

а) одягніть комбінезон. Взуйте "черевики", а потім одягніть комбінезон знизу вверх. Застебніть його спереду застілкою "блискавкою";

б) взуйте бахіли. Вони повинні покривати "черевики" комбінезону для забезпечення ще одного шару захисту взуття від забруднення збудниками інфекції;

в) одягніть респіратор. Піднесіть респіратор до підборіддя заглибленням для носа зверху. Підтримуючи його біля підборіддя, натягніть через голову нижній пасок та розташуйте його навколо шиї нижче вух. Потім натягніть через голову верхній пасок та розташуйте його зверху на задній частині голови. Візьміться кінчиками пальців обох рук за металевий клапан. Проведіть двома пальцями по обох боках клапана для пристосування його форми до форми носа.

Зробіть тести для перевірки підгонки респіратора:

1. Позитивний тест. Зробіть швидкий видох. У просторі між респіратором та обличчям утворюється збільшений тиск повітря. Якщо маску підігнано добре, вона на мить відійде від обличчя та одразу повернеться назад. При негативному результаті маска залишиться нерухомою. Перевірте підгонку респіратора та повторіть тест.

2. Негативний тест. Зробіть швидкий вдих. Якщо респіратор підігнано правильно, негативний тиск притисне його до обличчя. Якщо цього не сталося, перевірте підгонку маски та ще раз повторіть тест.

г) одягніть захисні окуляри. Пасок окулярів регулюється і надає можливість надійно захистити очі від забруднення. Якщо ви користуєтесь звичайними окулярами, то захисні одягаються поверх них.

д) одягніть фартух. Він одягається поверх комбінезону через голову та зав'язується ззаду.

е) одягніть внутрішні гумові рукавички. Вони звичайно білого кольору або прозорі.

ж) одягніть зовнішні гумові рукавички. Вони відрізняються від внутрішніх кольором та товщиною. Натягніть краї рукавичок поверх рукавів комбінезону або одягу, якщо це можливо.

3. Зняття захисного одягу здійснюється на спеціальному майданчику. Доцільно поряд з майданчиком розгортати місце для утилізації використаного спеціального одягу (печі або ями). На майданчику повинні знаходитися ємності з дезінфікуючими засобами, ганчірки та ємності (мішки) для збирання використаного захисного одягу (відходів).

3.1. Зняття захисного одягу здійснюється у такій послідовності:

а) продезінфікуйте зовнішні рукавички, потім бахіли. Для дезінфекції можна використовувати дезінфікуючі засоби, приготовлені на місці роботи або використовувати бактерицидні серветки з комплекту захисного одягу. Серветки із комплекту положіть у ємність для збирання відходів;

б) зніміть фартух та положіть у ємність для збирання відходів;

в) зніміть бахіли та положіть у ємність для збирання відходів;

г) зніміть зовнішні рукавички та положіть у ємність для збирання відходів;

д) розстебніть "блискавку" комбінезону і зніміть його, для чого опустіть його вниз, виверніть його внутрішньою поверхнею назовні та вийдіть з нього. Положіть комбінезон у ємність для збирання відходів;

е) зніміть захисні окуляри, стягнувши їх вверх через голову. Держіть їх за пасок. Положіть у ємність для збирання відходів;

ж) зніміть респіратор, взявши його за верхні та нижні паски, стягнувши його вверх через голову. Положіть його у ємність для збирання відходів;

з) зніміть внутрішні рукавички. Візьміть рукавичку біля манжети і стягніть її частково, вивернувши навиворіт. Щоб не торкатися незахищеною рукою зовнішнього боку рукавичок, не знімайте її повністю, доки не знімете другу рукавичку. Тримайте першу рукавичку на пальцях, візьміть другу рукавичку біля манжети і також стягніть її частково. Зніміть обидві рукавички одночасно, ні в якому разі не торкаючись до їх зовнішньої поверхні голими руками та уникаючи розбризкування. Положіть їх у ємність для збирання відходів;

і) закрийте ємність (зав'яжіть мішок) з відходами;

к) продезінфікуйте руки і ретельно помийте їх теплою водою з милом.

Ретельно дезінфікуйте руки після знімання кожного елементу одягу та взуття.
